

Pyhäkön Lamppu

Helgedomens Lampa

*”Eikä Jumalan lamppu
ollut vielä sammunut” 1. Sam 3:3*

Suomen Luther-säätiön tiedotuslehti 6/2015

JOULUN LAPSEN TIE: SEIMELTÄ RISTILLE

✍️ RISTO SORAMIES

Kristittyjen juhlat vietetään Jumalan suurten pelastustekojen mukaisesti. Ne kuuluvat välttämättä yhteen, niin kuin ketjun lenkit. Ota niistä yksikin pois, niin ketju käy hyödyttömäksi. Kaunis ranskalainen joululaulu 1600-luvulta ilmaisee tämän kaikessa lyhykäisyydessään. Laulu alkaa Betlehemin tallin heiniltä ja päättyy Golgatan ristille. Se kertoo suurimmasta rakkaudesta pahasti rikkoneita ihmisiä kohtaan. Laulun vähäisin sanoin ilmaistut aiheet puhuvat Jumalan pelastusteosta.

Heinillä härkien kaukalon nukkuu lapsi viaton.

Enkelparven tie kohta luokse vie rakkautta suurinta katsomaan.

”Kuulkaa, taivaat, ota korviisi, maa, sillä Herra puhuu: Minä kasvatin lapsia, sain heidät suuriksi, mutta he luopuivat minusta. Härkä tuntee omistajansa ja aasi isäntänsä seimen; mutta Israel ei tunne, minun kansani ei ymmärrä. Voi syntistä sukua, raskaasti rikkonutta kansaa, pahantekijäin siementä, kelvottomia lapsia! He ovat hyljänneet Herran, pitäneet Israelin Pyhää pilkkanansa, he ovat kääntyneet pois.” (Jes. 1:2–4)

Tuomiopäivänä Tuomari lähettää vuohet pois kadotukseen ja kutsuu lampaat ikuisiin juhliinsa. Kuinka vuohesta voisi tulla lammas ja kuinka kelvottomista lapsista voisi tulla ymmärtäväisiä? Seimen äärellä seisova aasi ja härkäkin tuntevat isäntänsä paremmin kuin luopuneet ihmislapset Luojansa. Klassisissa seimiasetelmissä seisoo muutamien lampaitten lisäksi aina aasi ja härkä. Ne muistuttavat uuden syntymän tarpeesta: ihmiskuku on Jumalan suhteen tyhmempi kuin aasi ja härkä.

Ei kelvoton kehity kelvolliseksi eikä vuohi tule koskaan lampaaksi, mutta Jumala antoi meille kadoteuille uuden syntymän Betlehemiissä, toisen Aadamin, uuden Israelin, oman Poikansa, virheettömän ja viattoman Pääsiäislampaan.

Helmassa äitinsä armahan nukkuu Poika Jumalan.

Enkelparven tie kohta luokse vie rakkautta suurinta katsomaan.

”Herra itse antaa teille merkin: Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel. Voita ja hunajaa hän syö siinä iässä, jolloin hän oppii hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän.” (Jes. 7:14-15)

”Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika, ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa majapaikassa.” (Luuk. 2:7)

Pienet vauvat aina ihastuttavat.

Jeesus-lapsessa on kuitenkin parasta – ei niinkään vauvamainen ihastuttavuus, vaan se, että Jumalan Pojasta tuli konkreettinen ihminen, alusta asti. Jumala ei lähettänyt täysikäistä miestä laskeutumaan vuorilta, valmiina saarnaamaan ja tekemään ihmeitä. Jeesus syntyi, kasvoi, oppi, eli ja teki töitä niin kuin muutkin. Mutta alussa hän oli äitinsä hoidon tarpeessa, niin kuin vauvat ovat.

Keskellä liljain ja ruusujen nukkuu Herra ihmisten.

Enkelparven tie kohta luokse vie rakkautta suurinta katsomaan.

”Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on herraus, ja hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas.” (Jes. 9:5)

”Kun Jeesus oli syntynyt Juudean Betlehemiissä kuningas Herodeksen aikana, Jerusalemiin tuli idästä tietäjiä. He kysyivät: ’Missä se juutalaisen kuningas on, joka nyt on syntynyt? Me näimme hänen tähtensä nousevan taivaalle ja tulimme osoittamaan hänelle kunnioitustamme.’ (...) Kun tähti tuli sen paikan yläpuolelle, missä lapsi oli, se pysähtyi siihen. Miehet näkivät tähden, ja heidät valtasi suuri ilo. He menivät taloon ja näkivät lapsen ja hänen äitinsä Marian. Silloin he maahan heittäytyen kumarsivat lasta, avasivat arkkunsa ja antoivat hänelle

kalliita lahjoja: kultaa, suitsuketta ja mirhaa.” (Matt. 2:1,2)

Liljat ja ruusut eivät tosin kirjaimellisesti koristaneet Jeesuksen maakuusijaa, mutta hän sai kuitenkin kuninkaallisen vastaanoton. Usein muistetaan kyllä mainita Jeesuksen syntyneen köyhiin ja alkeellisiin oloihin. Mutta toisaalta myös taivaan sotajoukot olivat kuuluttamassa Kuningasten Kuninkaan syntymää. Lisäksi tietäjät itäisiltä mailta ymmärsivät tuoda Jeesukselle kuninkaallisia lahjoja.

Ristillä rinnalla ryövärin nukkuu uhri puhtahin.

Enkelparven tie kohta luokse vie rakkautta suurinta katsomaan.

”Sielunsa vaivan tähden hän saa nähdä sen ja tulee ravituksi. Tuntemuksensa kautta hän, minun vanhurskas palvelijani, vanhurskauttaa monet, säilyttäen päällensä heidän pahat tekonsa.” (Jes. 53:11)

Joulujuhlan tekee juhlaiksi meille Jeesuksen elämä Betlehemin jälkeen ja kuolema Jerusalemissa. Jeesuksen elämän varsinainen joululahja on se ”uhri puhtahin”, jonka hän antoi meidän edestämme. Siinä riittää iloitsamista ja juhlimista ikuisesti ja tämänkin vuoden 2015 joulun ajaksi. Iloitkaa, syökää hyviä jouluruokia, antakaa joululahjoja ja laulakaa joululauluja. Jouluriemuun on täysi syy!

KIRKOLLISTA YHTEYTTÄ POHJOISMAISSA

✍️ JUHANA POHJOLA 📷 KARI PUUSTINEN

Lahdessa lauantaina 7.11.2015 Suomen evankelisluterilaisen lähetyshiippakunnan vuosikokouksessa otettiin historiallinen askel. Lähetyshiippakunta hyväksyi kirkollista yhteyttä ja yhteistyötä koskevan asiakirjan sisarhiippakuntien kanssa Ruotsissa ja Norjassa. Lähetyshiippakunnan piispa Risto Soramies allekirjoitti yhdessä piispa Roland Gustafssonin (Missionsprovinsen i Sverige) ja piispa Thor Henrik Within (Det evangelisk-lutherske stift i Norge) kanssa sopimuksen.

SEURAKUNNAT SAMANKALTAISESSA TILANTEESSA

Asiakirjassa todetaan, miten Pohjoismaissa on käyty samankaltaista kirkkotaistelua niin kristillisen opin kuin etiikan kysymyksissä. Kirkollinen häätö on saanut aikaan myös samankaltaisia ratkaisuja. Eri puolilla Pohjoismaita on perustettu Jumalan sanan ja alttarin sakramentin äärelle kokoon-tuvia itsenäisiä jumalapalvelusyh-teistöjä. Näitä seurakuntia varten on ollut välttämätöntä vihkiä uusia paimenia. Tämä kehitys on johtanut uusien itse-näisten hiippakuntien syntyyn.

- Uskonyhteys ja yhteistyö ovat olleet olemassa jo pidempään. Yksi konkreettinen muoto on ollut pap-pisvirkaan ja piispan virkaan vihki-myksiin osallistumiset. Tärkeää oli, että nyt kirkollinen yhteytemme on myös lausuttu yhdessä ääneen ja kir-jattu paperille. Jokainen hiippakunta voi rikastuttaa toinen toisensa elämää. Tämä Pyhän Hengen kokoava työ on suuri lahja meille kaikille, piispa Soramies iloitsi.

PYRKIMYKSENÄ YHDESSÄ KULKEMINEN

Sopimuksen mukaan yhteistyöelimenä hiippakuntien välillä on hiippakuntien yhteinen piispainkokous. Tämä piispainkokous kokoontuu kaksi kertaa vuodessa keskustelemaan hiippakuntien elämään, oppiin, ekumeniaan liit-tyvistä kysymyksistä.

Pyrkimyksenä on myös vahvistaa yhdessä teologikoulutusta ja seura-kuntien välistä kanssakäymistä.

Tilaa Lähetyshiippakunnan vuosikirja 2015!

Mitä kaikkea tapahtui Lähetyshiippakunnassa vuonna 2015? Ajankohtaisia kysymyksiä, kansainvälisiä yhteyksiä, piispan ordinaatiosaarnat ym. yksissä kansissa.

*Vuoden 2015 kirja 10€/kpl.
Ryhdy keräämään historiallista kirjasarjaa!
Vuosikirjat 2013-2015 yhteishintaan 20€/3 kpl.*

Vuosikirjoja voi ostaa seurakuntien kirjapöydiltä tai tilata osoit-teesta kanslia@lhp.fi. Hintaan lisätään postituskulut.

Sisällys 6/2015

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Utisia
- 4 Kristuksen ja lahtelaisten palveluksessa
- 6 Israelin joulu ja pakanoiden valkeus
- 8 Elisabet, profeetan ja marttyyrin äiti
- 9 Uskallanko avata kotini?
- 10 Marian kanssa jouluun

- 11 Päivän rukoukset – Avaa suusi niin minä sen täytän
 - 12 Julfrid i Kristus
 - 13 Konferens för konfessionella lutheraner ordnades i Buenos Aires
 - 14 Maailma myllertää, mutta joulu se vaan tulee
 - 15 Hartaus
 - 16 Jumalanpalvelus on juhla
- Kannen kuva: Luca di Tommè: Tietäjät palvovat Jeesus-lastaa

KRISTUKSEN JA LAHTELAISTEN PALVELUKSESSA

☞ 📷 PETRA LEHTINEN

On valvomisen sunnuntai 2015. Marraskuisena viikonloppuna maailma kuohuu terroritekojen ja surun ja pelon takia. Lahden adventtikirkon kirkkosalissa tunnelma on levollinen. Ristin perässä keskikäytävää kulkee pastori Hannu Kanto-luoto kantaen Raamattua. Kello on kymmenen ja messu alkaa.

Messun jälkeen saan tilaisuuden haastatella Hannua. Hän on syntyperäinen lahtelainen ja nyt 46-vuotias. Lahdessa vaikuttaa voimakkaasti esikoislestadiolainen liike, jossa Hannunkin tausta on. Koti oli erittäin turvallinen ja lämmin kasvuympäristö, jossa arkielämän keskellä hiljaisesti vaikuttava usko oli osa elämää. Rakastavat vanhemmat, kymmenpäinen sisarusparvi, runsas määrä sukulaisia ja kiinteä yhteys esikoislestadiolaiseen yhteisöön teki lapsuudesta ja nuoruudesta sosiaalisen.

Ylioppilaaksi Hannu kirjoitti lahtelaisesta Kannaksen lukioista ja meni sitten muutamaksi vuodeksi töihin huonekalutehtaaseen Iskulle armeijan käytyään. Suomen 1990-luvun alun lama johti tietoon pian tulevasta lomautuksesta ja työpaikan menetyksestä ja sai Hannun suunnittelemaan opintoja. Käsillä tekeminen kiinnosti, joten hän haki ja pääsi opiskelemaan teknisen työn opettajaksi.

RAUMA, HÄMEENLINNA JA VÄÄKSY

Opinnot Raumalla alkoivat. Samoihin vuosiin osuivat

ystävän häät Hämeenlinnassa, joissa Hannu tapasi ensikerran tulevan vaimonsa Susannan. Nuoret tutustuvat vähitellen esikoislestadiolaisten seuroissa ja nuorteniltoissa, ja naimisiin he menivät toukokuussa 1994. Esikoispoika Kasper syntyi 1996. Seuraavat lapset, Konsta ja Hilja syntyivät vuosituhatosen vaihteen molemmin puolin, ja perheen kuopus Helmi vuonna 2004.

Hannun lopetellessa opintojaan Raumalla Susanna ja vuoden vanha Kasper siirtyivät Hämeenlinnaan, josta Hannu valmistuttuaan sai sijaisuuksia luokanopettajana ja liikunnanopettajana. Kaksoistutkinto alkoi vaikuttaa järkevältä vaihtoehdolta, ja niinpä Hannu täydensi vielä opintojaan luokanopettajan pätevyyyteen Hämeenlinnan OKL:ssä. Susanna valmistui terveydenhoitajaksi.

Perhe päätti hakeutua Lahden seudulle, mutta kaupunkimaiset eivät kuitenkaan miellyttäneet. Lopulta uusi koti löytyi Vääksestä, jossa Hannun vanhemmat asuivat. Hannu oli ihastellut seutua jo aiemmin, ja myös Susanna mielistyi seudun vehreyteen ja vesistöihin perheen vieraillessa Hannun vanhempien luona. Perhe muutti Vääkseen, ensin vuokralle kerrostaloasuntoon, ja myöhemmin itse rakennettuun kauniiseen omakotitaloon Vääkseen reunamille. Vuodesta 2001 alkaen Hannu on työskennellyt luokanopettajana Vääksestä.

LUTERILAISTA SEURAKUNTAELÄMÄÄ ETSIMÄSSÄ

Hannu ja Susanna kaipasivat raamatullista ja luterilaista seurakuntaelämää. Tie kulki aluksi Lahteen Lutherin kirkkoon, mutta samanaikaisesti Hannu oli alkanut kuunnella internetistä myös Juhana Pohjolan saarnausta ja niiden kautta kiinnostui Luther-säätiöstä. Eräänä sunnuntaina hän sitten tuli yksin käymään säätiön messussa Lahdessa ja pian toi perheensäkin. Molemmat yhteisöt tuntuivat perheenomaisilta ja lämpimiltä. Säätiön Samuel-yhteisö tuli jotenkin läheisemmäksi, ja noin puolen vuoden kuluttua tutustumisesta Kanto-luodot hakivat jäsenyyttä.

- Ratkaisevin syy jäsenyyteen oli sananjulistus Luther-säätiössä, sillä se oli raamatullista ja luterilaista, sellaista toimintaa, jossa halusimme Susannan kanssa olla mukana ja johon tahdoimme lapsemmekin tulla, Hannu kuvaa noita aikoja 7–8 vuotta sitten.

Hannu päätyi taitavana musiikkimiehenä pian mukaan kanttorin tehtäviin ja on vuosien varrella ollut myös Samuel-yhteisön isäntä, puheenjohtaja, hiippakuntaneuvoston jäsen, joskus tuurannut suntiotakin. Uudessa Luterilaisissa virsiä-kokoelmassa on joitakin hänen virsiään, ja Samuelin luterilainen seurakunta saanut nauttia hänen osaamisestaan niin psalmikuorossa kuin urkujen ääressä tai seurailoissa, kun jokin virsi pitäisi aloittaa.

HILJAINEN KYSYMYS MIELESSÄ KYPSYY HITAASTI

Lapsuuden haaveitaan Hannu ei oikein muista, mutta muistaa sen sijaan kyllä jo 10–15 vuotta sitten miettineensä, olisiko pastorin tehtävä hänen kutsumuksensa. Ajatus yliopiston teologiaopinnoista mietitytti. Mielessä pyöri sanonta: ”Aloitti Hengessä, lopetti Helsingissä.” Hannu pohdiskeli, olisiko jokin toinen, luterilaiseen tunnustukseen sitoutunut, opintoväylä olemassa. Hän kuitenkin aloitti teologian opinnot Helsingin avoimessa yliopistossa vuonna 2010 sillä ajatuksella, että joskus kenties hakeutuisi avointa väylää myöten päätoimiseksi opiskelijaksi.

Kuin salama kirkkaalta taivaalta, kuvaa Hannu hetkeä, jolloin Jari Kekäle kysyi häntä mukaan Lähetysliiton pappiskoulutukseen. Pari kuukautta Hannu sai miettimisaikaa ja päätti sitten lähteä mukaan koulutukseen. Hän suoritti kaksivuotisen koulutuksen, jota kiittelee lämpimästi todella hienoksi. Pappisvihkimyksen hän sai heatorstaina 2015 Oulussa. Nyt tuoreena pastorina hän pääasiassa lomittaa Lahden Samuelin seurakunnan vastuupastoria Harri Huovista, mutta tarvittaessa muitakin lähiseurakuntien pastoreita, jos näin toivotaan. Kysyn, onko pastorin työ ollut sellaista kuin hän etukäteen ajatteli.

- En oikein osaa sanoa oliko erityisiä odotuksia, mutta jo opiskelun aikana

Hannu Kantoluoto vihittiin papiksi helatorstaina 2015. Opettajan työn ohella hän lomittaa Lähetysshiippakunnan pastoreita Lahden ja lähiseudun seurakunnissa.

kävi selväksi, että messuun valmistautuminen ja saarnojen valmistaminen tulee olemaan työlästä. Oma tahdini niin puhuessani, ajatlessani kuin kirjoittaessani on hidaskin, joten messuun valmistautuminen ottaa kyllä aikansa. Eli näiltä osin ainakin odotukset ovat täyttyneet, kuvaa Hannu tätä monille hämäläisille tutunkuloista toimintatapaansa.

- Nyky-Suomessa tarvitaan hengellisiä koteja, joihin voidaan turvallisesti tulla itse ja tuoda lapset mukana. Ei tarvitse olla varuillaan ja tehdä kompromisseja Jumalan Sanan suhteen esimerkiksi taloudellisten sidosten tai sanassa periksi antavien piispojen takia, tuumii Hannu Lähetysshiippakunnan merkityksestä.

URHEILUA JA VÄHÄN MUSIIKKIAKIN

Työssään ja seurakunnassa Hannu soittaa, mutta vapaaajalla musiikin harrastami-

nen on kausittaista. Toisinaan into soittamiseen ja laulamiseen syttyy joksikin aikaa, mutta laantuu taas pidemmäksi toviksi. Urheilun sijaan on merkittävä osa elämää ympäri vuoden. Talvisaikaan pastori voidaan löytää niin jääkiekko- kuin salibandymailan varresta, ja kesällä jalkapallon tai uuden harrastuksen golfin parista. Näiden palloilulajien lisäksi mieleinen tuulisten kevät-, kesä- ja syyspäivien harrastus on leijalautailu. Siinä jättikokoinen leija vetää perässään vedenpinnalla kiitävää, lumilaudan tapaisen leijalaudan päällä seisovaa pastoria.

Kotitalo on täynnä aikuistuvia nuoria, Kasperipoika on jo armeijassa. Susanna tekee arvokasta työtä koulunkäyntiavustajana erityiskoulussa. Lähetysshiippakunnan eteläisen alueen nuorteniltoja pidetään silloin tällöin Kantoluotojen

kodeissa Vääksyssä, ja joskus Hannu on pitänyt jonkin opetuksen niissä, vaikka pääosin vastuuta nuorteniltoista hoitaakin pastori Markus Nieminen Hämeenlinnasta. Keväällä aika oli kypsä uudelle tulokkaalle, ja Kantoluodoille muutti suomenlapinkoiranpentu Nooa, joka onkin mainio kaveri ja sopeutunut hienosti perheeseen.

- Aika tavallista, mutta täyttä elämää, summaa Hannu nykyhetkensä.

Pyydän häntä nimeämään jonkin itselleen tärkeän virren tai jakeen. Hetken mietittyään hän esittelee minulle Siionin lauluihin kuuluvan, Toini Hyvärisen vuonna 1933 sanoittaman virren Ovat syntini anteeksi suuret. Tämä laulu tuli avuksi Hannulle aikana, jolloin hän etsi sydämestään uskoa, jonka perusteella hän olisi voinut päätellä, onko hän menossa taivaaseen vai helvettiin. Jumalan vastaus,

”Sinun ei tule katsella itseäsi ja omaa syntistä sydäntäsi, käännä katseesi Jeesukseen”, kirkastui laulun sanojen kautta. Vapautettu sielu sai laulaa sydän täynnä kiitosta: ”Ovat syntini anteeksi suuret,/ koko velkani maksettu./ Ole kiitetty, Herrani Jeesus,/ ole kiitetty, kiitetty!”

Armahdetun syntisen riemua kuvaava laulu sopii hyvin valvomisen sunnuntaihin. Samuelin seurakunta kaipaa juuri taivasmatkalta lähteneitä rakkaita jäseniään, kirkon ulkopuolella odottaa maailma. Risti pysyy. Hannun perhe kurkkaa kirkkosalin ovesta, mihin isä juuttui. Lähdemme jälleen jatkamaan matkaa.

ISRAELIN JOULU JA PAKANOIDEN VALKEUS

ANTTI LEINONEN WIKIMEDIA COMMONS

Mikä on Vanhan testamentin kertomuksen juoni? Millaisen polun laki, profeetat ja kirjoitukset kuvaavat? Mistä polku lähtee liikkeelle ja mihin se lopulta tähtää?

Lyhykäisyydessään uskontunnustuksemme kuvaavat tämän kertomuksen suuren kaaren. Mutta aivan kuten valtavan laajan Vanhan testamentin lukijasta voi tuntua, että hänen edessään on monia tekstejä, joissa on kyllä paljon samanlaisia elementtejä, mutta ei yhtä juonenkulkua, niin myös uskontunnukset voivat tuntua pelkästään oppilauseiden kokoelmalta ilman kertomuksen alkua, huippua ja päätöstä. Ja kuitenkin tunnukset julistavat Jumalan suuren suunnitelman alkaen luomisesta, päättyen uuteen luomiseen. Keskuksessa on Hän, joka tuli lunastamaan Jumalan luomistyön ja asettamaan jälleen kaiken kohdalleen; Hän Jeesus, Daavidin Poika, Israelin messias.

PAKKOSIIRTO JA SEN PITKITYMINEN

Jeesuksen ajan juutalaisuuden odotuksia ja toiveita ajatellen on tärkeää, että ymmärrämme heidän nähneen itsensä keskellä suurta historian kertomusta. Missä kohden kertomus sitten tuolloin oli? Vastauksen löydämme Tooran viimeisistä luvuista, joissa Mooses piirtää luvattun maan rajoilla olevan Israelin eteen ne siunaukset, jotka sille luvatussa maassa tulevat, jos se pitää kiinni liitosta.

Niin ikään kuvataan

kääntöpuoli: liiton rikkomista seuraavat kiroukset. Kertomuksen kulun kannalta kirousten keskeinen elementti on tämä: *he hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, liiton, jonka hän teki heidän kanssansa viedessään heidät pois Egyptin maasta, ja menivät palvelemaan muita jumalia ja kumarsivat niitä (...) Ja Herra tempasi heidät irti heidän maastaan vihassa ja kiivasuudessa ja suurella suuttumuksessa ja heitti heidät toiseen maahan, niin kuin nyt on tapahtunut.* (5. Moos. 29:25, 26, 28) Tämä uhkaus tunnetusti toteutui, kun Jerusalem temppelien hävitettiin vuonna 586 eKr. ja kansa vietiin pakkosiirtoon Babyloniaan. Niin menetettiin temppeli, maa ja kuninkuus.

Välittömästi 5. Mooseksen kirjan seuraavassa luvussa toiseen maahan viedylle kansalle kuitenkin luvataan armahdus: *niin Herra, sinun Jumalasi, kääntää sinun kohtalosi ja armahtaa sinua; Herra, sinun Jumalasi, kokoaa sinut jälleen kaikista kansoista, joiden sekaan hän on sinut hajottanut.* (5. Moos. 30:3) Tämän ennustuksen mukaan myös profeetta Jeremian kautta luvattiin paluu 70 pakkosiirtovuoden jälkeen (Jer. 29:10). Niin tapahtuikin, kun valtaan nousseen Persian kuningas Kyyros antoi pakkosiirtolaisille luvan palata ja rakentaa jopa temppeli.

Mutta kaikki ei ollut kohdallaan, sillä siitä mitä oli menetetty, ei saatukaan takaisin kuin rippeet. Maan ylin hallitsija oli tulevina

vuosisatoina muualla kuin Israelissa, Daavidin suvun kuninkuuden suhteen asia oli niin ja näin, eikä Herran kirkkaus täyttänyt uutta temppeeliä Salomon temppelin tavalla. Kansa oli saanut palata, mutta hengellisesti se oli edelleen pakkosiirrosta. Se oli edelleen syntiensä vallassa.

Milloin pakkosiirto todella päättyisi? Milloin Herra vapahtaisi kansansa? Milloin Hän itse tulisi ja asuisi kansansa keskuudessa? Vastaus tähän ihmetteilyyn löytyi pakkosiirrosta paluuta rukoilleen profeetta Danielin kirjasta, jossa nimenomaisesti otetaan esiin 5. Mooseksen kirjan sanat ja Jeremian aikamäärä: *minä, Daniel, kirjoituksista huomasin vuosien luvun, josta Herran sana oli tullut profeetta Jeremialle, että Jerusalem oli oleva raunioina seitsemänkymmentä vuotta (...) Minä rukoilin Herraa, Jumalaani, tunnustin ja sanoin: (...) Ja nyt, Herra, meidän Jumalamme, joka toit kansasi pois Egyptin maasta väkevällä kädellä ja teit itsellesi nimen, niinkuin se vielä tänä päivänä on: me olemme syntiä tehneet ja olleet jumalattomat (...) Herra, kuule, Herra, anna anteeksi, Herra, huomaa ja tee tekosi itsesi tähden, älä viivyttelä, minun Jumalani; sillä sinun kaupunkisi ja sinun kansasi ovat sinun nimiisi otetut.* (Dan. 9:2, 4, 15, 19)

Daniel saa rukoukseensa vastauksen, jonka tuo enkeli Gabriel: *Seitsemänkymmentä viikkoa on säädetty sinun kansallesi ja pyhälle kaupungillesi; silloin luo-*

pumus päättyy, ja synti sinetillä lukitaan, ja pahat teot sovitetaan, ja iankaikkinen vanhurskaus tuodaan, ja näky ja profeetta sinetillä vahvistetaan, ja kaikkeinpyhin voidellaan. (Dan. 9:24) Jeremian kautta annettu 70 vuoden määräaika oli osittainen lupauksen täyttymys. Lopullinen täyttymys koitaisi 70 vuosiviikon eli 490 vuoden kuluttua. Siksi polttava kysymys oli, milloin tuo vuosimäärä oli täyttynyt ja milloin pakkosiirto päättyisi. Tätä Jeesuksen aikana laskettiin ja odotettiin.

SYNTIEN ANTEEKSIANTAMUS JA KANSAN PALUU

Evangelista Matteus aloittaa kirjansa sukuluettelolla. Se sisältää lähemmin katsottuna runsaasti mielenkiintoisia yksityiskohtia. Luettelo on mestarillisesti koottu kirjan aloitus. Nyt alleviivaan erityisesti sitä, että sukuluettelo on samalla kertomus, jonka juonen Matteus tiivistää: *Näin on sukupolvia Aabrahamista Daavidiin kaikkiaan neljätoista polvea, ja Daavidista Babyloniin siirtämiseen neljätoista polvea, ja Babyloniin siirtämisestä Kristukseen asti neljätoista polvea.* (Matt. 1:17) Matteuksen sukuluettelo on selvästi Israelin sukuluettelo, kun se alkaa kantaisä Aabrahamista. Toiseksi valokeilaan otetaan Daavid, joka luettelossa nimetään kuninkaaksi (1:6). Kolmanneksi rajapyykiksi tulee Babylonian pakkosiirtolaisuus.

Näillä vähäeleisillä korostuksilla Matteus sanoo paljon: **A.** Aabrahamille annetut lupaukset siuna-

uksesta, maasta ja kansasta ovat nyt täyttymässä. **B.** Daavidin suvun ikuinen kuninkuus, joka pakkosiirron myötä on katkennut saatetaan jälleen voimaan. **C.** 490 vuotta jatkunut pakkosiirto on kansan odottaman Voidellun (Kristuksen) myötä päättymässä. Matteus kirjoittaa syvästi tietoisena juutalaisen kansan odotuksesta ja sanoo jo heti evankeliuminsa aluksi, että Danielille ilmoitetut vuosivii-
kot ovat kuluneet loppuun. 5. Mooseksen kirjan lopussa profetoitu kansan kokoamisen aika on koittanut. Jumalan pelastava uskollisuus toteutuu, kun kansan pahat teot sovitetaan. On tärkeää huomata, että syntien anteeksi antaminen ja pakkosiirron päätyminen ovat saman kolikon kaksi puolta. Niinpä heti sukuluettelon jälkeen ilmoitetaan Joosefille Jeesuksen syntymästä ja sanotaan: ”sinun on annettava hänelle nimi Jeesus, sillä hän on vapahtava kansansa heidän synneistänsä” (Matt. 1:21).

Israelin odotus on todella Jeesuksen myötä täyttymässä. Tätä pakkosiirron päättymistä, kansan kokoamista, valtakunnan/kuninkuuden saapumista ja syntien sovitamista, onkin verrattava Israelin pelastamiseen Egyptin orjuudesta. Mooseksen aikana kansa oli tuotu luvattun maan rajoille ja Joosuan (Jeesuksen nimi hepreaksi) johdolla luvattuun maahan. Edellä on kuvattu seurannutta kansan lankeemusta ja pakkosiirtoon joutumista. Nyt Jeesus koko kansan edustajana saapuu Egyptistä luvattuun maahan ja täyttää liiton täydelle. Niinpä kun pyhän perheen on paettava Herodeksen vainoa Egyptiin, nosta Matteus esiin Hoosean sanan Israelin Egyptistä lähdöstä: *että kävisi toteen, minkä Herra on puhunut profeetan kautta, joka sanoo: ”Egyptistä minä kutsuin poikani”*. (Matt. 2:15) Se, mihin Jumalan esikoispoika Israel ei kyennyt, sen hänen oma Poikansa Israelin puolesta nyt täyttää. Hän tuo au-

tiomaahan harhailemaan jääneen, vieraisiin maihin hävinneen projektin lopulta maaliin.

PAKANAT PÄÄSEVÄT OSALLISEKSI

Tarkka lukija on pannut merkille, että edellä olen puhunut lähes yksinomaan Jeesuksesta Israelin odotuksen täyttymyksenä, syntien sovittajana ja pakkosiirron päättäjänä. Miten siis käy meille muille kansoille?

Raamattunsa lukenut tietysti muistaa, että Abraham ja hänestä polveutuva kansa oli valittu määrättyä tehtävää suorittamaan. Tuo tehtävä oli tuoda lankeemuksessa kadotettu siunaus takaisin kaikille kansoille (1. Moos. 12:1–3). Matteus muistuttaa jo kahdes-
sa ensimmäisessä evankeliuminsa luvussa siitä, että pakanat pääsevät osallisiksi pelastuksesta, jonka Israelin messias, Jeesus, tuo. Sukuluettelossa hän alleviivaa, kuinka pakanoita on oksastettu tähän jaloon oliivi-puuhun. On kanaanilainen

Raahab, vierasheimoinen Ruut, ja mainitaanpa myös heettiläinen Uuria. Itämaan maagit saapuvat pakanoiden edustajina kumartamaan ja palvomaan maailman Valkeutta, jota kohti pienemät valot osoittavat.

Matteuksen evankeliumi katsoo aivan ensi riveistään asti kohti viimeisiä lukuja, joissa lopulta kerrotaan myös se, kuinka muut kansat tulevat osalliseksi Jeesuksen hankkimasta siunauksesta ja jäseniksi hänen valtakuntaansa. Hän on vuorella katselemassa kohti luvattua maata, koko maailmaa, ja lähettää oppilaansa tekemään kaikista kansoista pelastuksesta osallisia, lupausten perillisiä. Jeesus on Immanuel (Matt. 1:23), Jumala keskeillämme. Tästä läsnäolosta tullaan osalliseksi kasteen ja Jeesuksen sanan julistuksen kautta. Siitä avautuu pakanoillekin tie Jumalan ihmeelliseen valoon: seurakunnan yhteyteen, jumalanpalvelukseen ja ehtoollispöytäan.

ELISABET, PROFEETAN JA MARTTYYRIN ÄITI

✍ MAILIS JANATUINEN

Elisabet oli papin tytär ja papin vaimo. Hän ja hänen miehensä Sakarias olivat hartaita sydämen uskovia, mutta heillä oli elämässään yksi suuri murhe: lapsettomuus. Monta kertaa pariskunta oli varmaan pohtinut, miksi Jumala oli päättänyt jättää heidät lasten tuomaa siunausta vaille.

Elisabet koki olevansa halveksittu ylijäämänainen. Eihän hänellä ollut edes mitään keskusteltavaa muiden naisten kanssa näiden kertoessa innoissaan lapsistaan ja lapsenlapsistaan. Vaihdevuosien mentyä tilanteeseen oli pakko myöntyä: lasta ei saataisi. Lukeeko tätä tekstiä ehkä joku sisar, joka on kokenut samaa kuin Elisabet? Herran silmissä sinä et kuitenkaan ole ylijäämänainen. Jumalalla on hyvä suunnitelma sinuakin varten.

RUKOUSVASTAUS

Vuodet kuluivat ja ikää karttui. Sitten tapahtui jotain yllättävää. Sakariaalle ilmestyi temppelissä enkeli hänen ollessaan toimittamassa pappispalvelusta. Tämä kertoi hänelle valtavan rukousvastauksen: he saisivat pojan, josta tulisi suuri Jumalan mies. Sakariaan mieleen nousi kuitenkin epäily, voiko moinen ihme tapahtua niin vanhoille ihmisille. Olisihan hänen pitänyt ymmärtää jo Saaran esimerkistä, että voi.

Sakarias menetti puhekykynsä, mutta Jumala ei silti peruuttanut lupastaan. Kohta vanha Elisabet tuli kuin tulikin raskaaksi. Näin hän riemuitsi: ”Tämän on Herra minulle tehnyt. Hän on katsonut minun puoleeni ja päästää minut ihmisten halveksunnasta.” (Luuk. 1:25.)

Kahden vanhuksen koti oli hiljainen, täynnä kiitollisuutta Jumalan armosta. Elisabetilla ei ollut ketään, kenen kanssa tästä kaikesta keskustella. Mies oli mykkä, eikä vaimo halunnut näyttäytyä kotinsa ulkopuolella. Raskaus pysyi siis pitkään sukulaisiltakin salassa.

VIERAS NASARETISTA

Eräänä päivänä vanhan parin portille ilmestyi sukulaistyttö Maria, joka oli tullut Nasaretista heitä tervehtimään. Harmaahapsinen mummo ja teiniikäinen tyttö kohtasivat nyt toisensa, molemmilla lapsi kohdussaan. Elisabet tajusi heti Marian olevan raskaana, vaikkei se vielä hänestä näkynyt. Samaten hän ymmärsi, kuka lapsi oli.

Elisabet suorastaan huusi nämä sanat vieraalleen: ”Siunattu olet sinä, naisista siunatuin, ja siunattu sinun kohtusi hedelmä! Kuinka minä saan sen kunnian, että Herrani äiti tulee minun luokseni? Samalla hetkellä kun tervehdyksesi tuli korviini, lapsi hypähti riemusta kohdussani. Autuas sinä, joka uskoit! Herran sinulle antama lupaus on täyttyvä!” (42–43.)

Pyhä Henki ilmoitti Elisabetille, että hänen edessään seisova tyttönen oli ”hänen Herransa äiti”. Siksi vanha nainen ei epäillyt hetkeäkään, etteikö lapsi olisi siinnyt Marian kohtuun ilman miehen myötävaikutusta. Elisabet ymmärsi, että naissukukunnan korkein kutsumus oli nyt täyttymässä. Vaimon siemen, käärmeen pään polkija, oli tulossa maailmaan (1. Moos. 3:15). Nuori Maria oli valittu Jumalan äidin osaan. Siksi hän oli kaikista naisista siunatuin. Tämän tajusi myös lapsi Elisabetin kohdussa ja hypähti riemusta.

Maria vietti Juudeassa kolme kuukautta. Vanha ja nuori nainen ymmärsivät toisiaan, sillä heitä yhdisti sama usko. Miten monta raamattupiiriä tuossa kodissa lie pidettykään, kun äidit etsivät Kirjoituksista lapsiinsa kohdistuneita ennustuksia. Sakarias voi vain kuunnella heidän keskusteluaan tai enintään raapustaa jonkin Raamatun sitaatin rihvelitauluunsa.

PROFEETAN ÄITI

Kolmen kuukauden kuluttua Maria palasi Nasaretiin. Nuoren tytön vie-

railu oli ollut Jumalan lahja vanhalle parille. Elisabetin raskaus oli säilynyt salaisuutena, mutta synnytyksen jälkeen uutinen levisi kulovalkean tavoin. Kun naapurit ja sukulaiset kuulivat suuresta laupeudesta, jonka Herra oli hänelle osoittanut, he iloitsivat yhdessä hänen kanssaan (58).

Sakariaasta ja Elisabetista tuli vanhoilla päivillään profetaan kasvattajia. Iäkkäät vanhemmat tiesivät, että heillä oli aikaa vain vähän. Jokainen päivä oli kallisarvoinen. Pieni Johannes sai varmaan oppia rakastamaan Jumalan sanaa, lukemaan sitä, laulamaan psalmeja, rukoilemaan ja osallistumaan jumalanpalveluksiin.

Johannes Kastaja oli vanhan liiton viimeinen profetta ja samalla Messiaan tienraivaaja. Juuri hän sai osoittaa sormellaan Vapahtajaa ja kutsua häntä Jumalan Karitsaksi, johon kaikki vanhan liiton veriuhrin olivat viitanneet.

Eivät aavistaneet isä ja äiti, miten kova kohtalo heidän rakasta poikaansa odotti. Ehkei heidän tarvinnut olla enää näkemässä sitä päivää, kun Johannes menetti päänsä julistuksensa tähden. Vanha äiti oli opettanut poikansa rakastamaan Jumalan sanaa enemmän kuin omaa elämäänsä. Miten onnellinen hän onkaan perillä taivaassa kuullessaan, millaista hedelmää hänen kasvatuksensa oli saanut kantaa.

USKALLANKO AVATA KOTINI?

✍️ JANI-MATTI YLILEHTO 📷 WIKIMEDIA COMMONS

- Hei, tervetuloa! Juodaanko kahvit nyt vai sitten jälkikäteen? Koittakaa löytää joku paikka.

Iloiset toivotukset ja kysymykset täyttävät aamupäiväisen huoneen. Pieni joukko on kokoontumassa jatkaamaan Seurakuntapolkua. Hetki haetaan paikkoja ja tunnustellaan puolin ja toisin. Moni ei olekaan ollut täällä aikaisemmin. Ollaan koolla yksityiskodissa. Viikkoa aiemmin sama joukko istui iltaa Kokkolan pappilassa. Seuraavat kokoontumiset oli tarkoitus pitää kirkolla ennen jumalanpalvelusta, mutta yhdessä keskustellen päädyttiin kuitenkin kokoontumaan arkipäivänä. Silloin ainoaksi ja parhaaksi ratkaisuksi jäi tavata jonkun kotona.

KOTI SEURAKUNNAN KOKOONTUMISPAIKKANA

Hiippakuntamme seurakunnat koostuvat monenkirjavissa kirkkotiiloissa. Kirjavat ovat myös näiden tilojen käyttömahdollisuudet. Jotkut seurakunnat käyttävät vuokratiloja varsinkin vapaasti kiinteää kuukausivuokra vastaan ja toiset saattavat olla jopa tilojensa ainoita vuokralaisia. Monella seurakunnalla on kuitenkin samanlainen tilanne kuin meillä Kokkolassa, eli jokaisesta kirkon käyttökerrasta maksetaan erillinen vuokra. Yhtäläillä se, mitä me kutsumme kirkoksemme, toimii monen muun ryhmän kokoontumis- ja harrastetilana. Kirkolle ei siksi noin vain kokoonnuta. Kokkolassa olemme joutuneet opettelemaan monien hiippakuntamme seurakuntien kanssa: missä nähdään kun kirkolle ei voi mennä?

On joku joskus huokaillut Kokkolassakin omien tilojen perään. Joskus on luvattu lyödä rahaakin pöytään. Seinät ovat selvästi tärkeitä. Ja ovathan ne. Seinät tarjoavat tilan kokoontua ja tulla yhteen. Omat seinät toisivat mukanaan vapauden kokoontua rajoituksitta. Moni haluaisi nähdä seu-

rakunnallaan omat tilat, koska silloin jäisi jäljelle jotain pysyvää ihmisten jälkeinkin. Uskon, että moni koki suuria tyytyväisyyttä saadessaan maksaa vähän suuremman summan seurakunnan kokoontumistilaa varten. Siinä olisi konkretiaa, jota käsi voi koskettaa. Tätä ei voi samalla tavalla hahmottaa, kun puhumme seurakuntien arkisesta, jokapäiväisestä elämästä. Olemme lauma ilman karsinaa. Mielellämme seinät edustavat helposti pysyvyyttä ja turvallisuutta.

KUTSU KOTIIN MERKITSEE PALJON

Kuitenkin Jumalan sana on ainoa, joka pysyy ikuisesti. Seinät eivät turvaa pysyvyyttä. Seinät tuovat tullessaan myös kysymysmerkkejä ja ongelmia. Seinät tuovat kuluja ja vaivaa. Ne ovat ongelmia, joista ei voi selviytyä ennen kuin on tarpeeksi rakennettu näkymätöntä ihmisistä koostuvaa Jumalan temppeleä, seurakuntaa. Siksi meidän tulee rakentaa ensisijaisesti seurakuntaa Jumalan kansana ja mahdollistaa iankaikkisen sanan julistus sen keskellä.

Tuossa rakennustyössä koti on tärkeä väline. Koti ei ole vain tila koontua. Kutsu kotiin kertoo avoimuudesta ja rakkaudesta. Kotiin kutsuttuna on luottamuksen arvoinen ja kotiin kutsuja on luottamuksensa antaja. Kodissa kohdataan paitsi sen asukkaat, myös heidän tapansa elää. Siksi ovensa avaaminen on arvokas ja vahva viesti.

Samalla se voi olla kuitenkin myös pelottavaa. Kelpaako minun kotini, tarjottavani ja siivoukseni? Kyllä kelpaavat. Kukaan ei tule luoksesi kiinteistönvälittäjän, ruoka-arvostelijan tai tupatarkastajan elkein. Ainakaan kenenkään ei pitäisi. Siksi kotinsa avaaja saa olla levollisin mielin. Joka kaapin päällistä ei tarvitse eikä tule pyyhkiä etukäteen. Pöydänkään ei ole pakko muistuttaa viime vuosisadan maalaispitojen kattausta.

KUTSU YKSINÄINEN SEURAKUNTALAINEN JOULUNVIETTOON

Mutta eihän minun kotiini mahdu, saattaa joku huolestua. Ei tarvitsekaan. Kotinsa avaaminen ja vieraanvaraisuuden osoittaminen ei tarvitse olla koko seurakunnan luokseen kutsumista. Raamattupiiri, miesten- tai naistenilta voi kaivata kokoontumispaikkaa. Entäpä ihan yksittäinen kyläilykutsu? Voisiko joku tulla messun jälkeen lounaalle tai arkena iltateelle? Pienissä kohtaamisissa saattaa löytyä rakennustyömme konkretia uudella ja lämpimällä tavalla – rakennamme ihmisyyhteisöjä. Siksi yhdessä kuljettu matka ei ole vähäarvoinen, eikä sitä ole yksikään koti. Mieti siis rohkeasti, olisiko sinun kodillasi pieni rooli yhteisessä työssämme.

Näin joulun lähestyessä heitän vielä haasteen. Onko sinun seurakunnassasi joku, joka viettää joulun pyhiä yksin? Voisitko kutsua jonkun heistä kotiin pieneen yhteiseen hetkeen puuron, glögin tai jouluvirren äärellä? Tuollainen koti tuskin jää vaille esirukousta joulun jälkeisenä arkena.

Olkaa vieraanvaraisia toinen toisianne kohtaan, nurkumatta. (1. Piet. 4:9)

Älkää unhottako vieraanvaraisuutta; sillä sitä osoittamalla muutammat ovat tietämättään saaneet pitää enkeitä vierinaan. (Hepr. 13:2)

MARIAN KANSSA JOULUUN

✍ PÄIVI POHJOLA 📷 JUHANA POHJOLA

Jeesuksen syntymäjuhla ja sen odotus ovat aina inspiroineet lauluntekijöitä. Siitä kertoo myös Luterilaisia virsiä -kokoelman lähes parikymmentä virttä, jotka sijoittuvat osastoihin Adventti sekä Joulu ja loppiainen. Tämä kirjan laajin kirkkovuoteen kuuluva osio kuvastaa pienoiskoossa hyvin myös sitä, mistä Luterilaiset virret on tehty.

KÄÄNNÖSAARTEITA

Kirjan vanhin virsiaines tulee jo 300–400 -luvulta. Jouluvirsistä vanhimmat ovat gregoriaaniselta ajalta ja 1000-luvun alusta. Saksalainen tai englantilainen alkuperä on monissa virsissä, jouluvirsistäkin kuudessa.

Niistä löytyy kuitenkin myös ranskalaisia, pohjoismaisia sekä alkuperältään täysin suomalaisia virsiä, joista jälkimmäiset edustavat samalla suomalaisten herätysliikkeiden lauluperinnettä.

Kaikki virret ovat käyneet läpi joskus pitkällisenkin käänнос- ja/tai muokkausprosessin lukuun ottamatta muutamia lähinnä muista suomalaisista laulukirjoista otettuja virsiä. Erityisen hienoa on ollut saada aivan uusia ennen missään julkaisemattomia virsiä niin seurakuntalaisiltamme kuin aina Australiasta asti. Jouluvirsissä tätä uutuutta edustaa mm. Synnytti piltin Beetlehem -virren kertosaie, jota tämän joulun alla myös Pyhän Markuksen luterilaisen seurakunnan pyhäkoululaiset harjoittelevat osana kuvaelmaansa.

Useimmat kirjan virret ovat kuitenkin käännosvirsiä. Ne ovat yleensä löytyneet erikielisistä virsikokoelmista, joista merkittävin on ollut ainakin määrän puolesta Missouri-synodin nykyinen virsikirja The Lutheran Service Book. Esittelen nyt yhden siitä löytyneen virren.

ENKELI JA MARIA

Asuessamme jonkin aikaa Kanadassa vietimme siellä myös yhden joulun. Paikallisessa seurakunnassamme monet tutut jouluvirret toivat kodikkuutta. Perinteisiä ja rakkaita suomalaisia joululauluja en kuitenkaan siellä kuullut. Mutta sen sijaan sain oppia jotain uutta! Koko joulun tienoon, adventista loppiaiseen asti, kirkossamme veisattiin usein baskilaista, 1700-luvulta peräisin olevaa virttä The Angel Gabriel from Heaven Came. Sen uskomattoman kaunis ja kuitenkin niin vähäeleinen melodia teki minuun suuren vaikutuksen. Niinpä joulunpyhien mentyä päätin kokeilla sen kääntämistä suomeksi.

Virsi 796 on sijoitettu Luterilaisia virsiä -kirjassa marianpäivösaastoon, mutta toki se sopii laulettavaksi myös adventti- ja jouluaikana. Neljännen adventtisunnuntain tekstit puhuvatkin erityisesti Herran äidistä. Virsi kertoo Luukkaan evankeliumin pohjalta tilanteesta, jolloin enkeli ilmestyi Marialle. Pelokas nuori neito ja säteilevä enkeli kohtasivat. Tuttu kertomus sai omassa mielessäni uutta syvyyttä keinuvan ja rauhoittavan melodian myötä.

Tuntemattoman baskilaisen runoilijan tekstissä limittyä hienolla tavalla toisaalta tapahtuman kerronta mutta toisaalta myös enkelin ja Marian vuoropuhelu. Erityisesti pidän siitä, kuinka viimeisessä säkeistössä jokainen virren laulaja saa Marian sanoin ylistää Herran suuruutta ja hänen ihmetöitään. Se on armoa, että Jeesus syntyi ihmiseksi ja minun luokseni. Se on armoa, että hän on pelasta-

jani ja Vapahtajani. Se on armoa, että saan olla Jeesuksen oma. Siksi laulokoon sielunikin ylistystä Herralle!

*1. Kun enkeli neidolle ilmestyi
viestinsä tuoden, tämä hämmentyi.
Siunattu neitsyt, Herra olkoon
kanssasi.*

Sait armon Jumalalta, Maria.

*2. Kun Pyhä Henki tulee yllesi,
voimansa saattaa sinut raskaaksi.
Neitseestä syntyvä on Poika
Jumalan.*

Sait armon Jumalalta, Maria.

*3. Siunatuin äiti naisten joukossa,
saat kantaa Messiasta kohdussa.
Ylistää koko kristikansa sinua.
Sait armon Jumalalta, Maria.*

*4. Nöyrästi polvistui hän lausuen:
Sanasi mukaan käyköön, uskon sen.
Tahdon vain olla Herran
palvelijatar.*

Sain armon Jumalalta. Gloria!

*5. Immanuel, Jumala kanssamme,
on Kristus tullut lihaan luoksemme.
Ylistä, sieluni, nyt Herran suuruutta.
Sain armon Jumalalta, Gloria!*

PÄIVÄN RUKOUSHETKET – AVAA SUUSI NIIN MINÄ SEN TÄYTÄN

✍️ JANNE KOSKELA

Kristillinen kirkko on rukoileva kirkko. Se hengittää rukoilemalla, huutaa avukseen Herraa omassa ja toisten hädässä, kiittää, ylistää ja tunnustaa Isää Pojan kautta Pyhässä Hengessä. Tämä ei tapahdu vain sunnuntaisin jumalanpalveluksessa tai vain yksinäisessä rukoukskammiassa, vaan myös yhdessä ja erikseen, keskellä arkea aamuin, illoin, kesken päivän touhua ja päivän jo päättyessä. Apostoli Paavali kehottaa tessalonikalaisia: rukoilkaa lakkaamatta. Jatkuvan, kestäväisen rukouksen tueksi uudesta virsikirjastamme löytyy paitsi Jeesuksen rukous- ja virsikirja eli psalmit, myös runsas rukouskirja-aineisto, josta tällä kertaa tarkastelemme päivän hetkirukouksia.

RUKOUSHETKIEN RAAMATULLINEN TAUSTA

Kristityt perivät Vanhan Testamentin juutalaisesta hartauselämästä ja Jerusalemin temppelipalveluksesta rukouksen rytmin päiväänsä: ”Minä huudan Jumalaa, ja hän pelastaa minut. Illoin, aamuin ja keskipäivällä minä huokaan ja valitan, ja hän kuulee ääneni.” (Ps. 55:17–18) ”Jo ennen aamun koittoa huudan apuasi, sinun sanaasi minä panen toivoni. Yön tultua olen yhä valveilla ja tutkistelen sinun sanaasi. (...) Seitsemästi päivässä minä sinua ylistän vanhurskaista päätöksistäsi.” (Ps. 119:147–148, 164).

Tämä rukouselämä jatkuu luontevasti Uuden testamentin kirkon elämässä, kuten näemme vaikkapa Apostolien tekojen alussa: ”Jotkut nyt ottivat hänen sanansa vastaan, ne kastettiin, ja niin heitä lisääntyi sinä päivänä noin kolmetuhatta sielua. Ja he pysyivät apostolien opetuksessa ja keskinäisessä yhteydessä ja leivän murtamisessa ja rukouksissa.” (Ap. t. 2:41–42) ”Ja Pietari ja Johannes meni-

vät pyhäkköön yhdeksännellä hetkellä, rukoushetkellä.” (Ap. t. 3:1).

USKONPUHDISTUS TOI RUKOUSHETKET LUOSTAREISTA RUOKAPÖYTÄÄN

Nykyään läntisessä kristikunnassa käytössä oleva päivän seitsemän rukoushetken järjestys palautuu Basileios Suureen (300-l.) ja Benedictus Nursialaisen 500-luvulla laatimaan luostarisääntöön. Päivän rukoushetket rytmittivät keskiajalla erityisesti luostarisääntökuntien ja papiston elämää. Tavalliset kristityt tyytyivät ehkä lausumaan lyhyen rukouksen tai tekemään ristinmerkin kesken peltotöittensä, kun luostarikappelin kellot soivat hetkipalveluksen merkiksi.

On sanottu, että Luther toi luostarin hartauselämän tavallisen saksalaisen keittiön ruokapöytään. Vähä katekismus on eräänlainen arkikristillisyyden vastine sääntökuntaelämälle: Jumalan sanan keskeinen sisältö yksinkertaisessa, rukoiltavassa muodossa kristillisen perhe-elämän tueksi ja avuksi aamu-, iltaj- ja ruokarukouksiin ja kehoitus- ja rohkaisusanoineen itse kullekin säädylle omassa kutsumuksessaan.

HETKIPALVELUKSET OSANA LUTERILAISTA SEURAKUNTAELÄMÄÄ

Luterilainen uskonpuhdistus ei silti hylännyt myöskään hetkirukousten perinnettä. Erityisesti aamun rukoushetki laudes sekä illan vesper antoivat edelleen muodon seurakuntien aamu- ja iltajumalanpalveluksille. Suomen uskonpuhdistaja Mikael Agricola julkaisi kaikki päivän rukoushetket ja runsaasti materiaalia niiden pitämiseen. Seuraavien vuosisatojen aikana liturgisten hetkipalvelusten perinne painui kuitenkin enemmän tai vähemmän unohduksiin, kunnes sitä 1900-luvun puolella alettiin taas elvyt-

tää. Moni onkin ehkä pidellyt käsisään Sleyin 1978 julkaisemaa Rukoileva kirkko -kirjaa, jossa on runsaasti hetkipalvelusmateriaalia viikon jokaiselle päivälle.

Luterilaisia virsiä -kirja sisältää neljä päivän rukoushetkeä: aamurukouksen (laudes), päivärukouksen (ad sextam), iltarukouksen (vesper), rukouksen päivän päättyessä (completorium) sekä vielä tiivistetyn lyhyen rukoushetken kaavan. Jokaisessa näistä Jumalan sana on rikkaasti esillä ja käytössä.

LAULETTUA JUMALAN SANAA

Jatkuva rukous ei ole pelkästään nopea huokaus ja pyyntö taivaan Isälle tästä tai tuosta arjen asiasta, vaan myös Jumalan puheen tarkkaavaista kuuntelemista ja mietiskelyä. Se on Jumalan sanan ottamista huulille, että se voisi myös täyttää sydämen ja ohjata ajatuksia: ”Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka toin sinut Egyptin maasta; avaa suusi, niin minä sen täytän.” (Ps. 81:10)

Psalmin ja Raamatun lukukappaleiden lisäksi päivän rukoushetkissä ovat läsnä Luukkaan evankeliumin kolme suurta kristologista ylistys- ja kiitoslaulua: Sakariaan kiitosvirsi (Luuk. 1:68–79) laudeksessa, Marian kiitosvirsi (Luuk. 1:46–55) vesperissä ja Siimeonin kiitosvirsi (Luuk. 2:29–32) completoriumissa. Näiden evankeliumintäyteisten laulujen kautta kristitty voi joka päivä opetella muistuttamaan itseään Jeesuksen lunastustyön merkityksestä. Laulettuun melodian kanssa Jumalan sana painuu nopeasti muistiin niin, että pureksittavaa riittää myös työpäivän kiireessä tai unettoman yön hitaina hetkinä. Kokeilepa hetkipalvelusta!

JULFRID I KRISTUS

≡ JAKOB APPELL WIKIMEDIA COMMONS

Ära vare Gud i höjden och frid på jorden bland människor som han älskar. (Luk 2:14)

FRID PÅ JORDEN?

Om det inte vore för att det var *änglar* som sjöng om frid på jorden så kunde man tycka att orden var lite märkliga. Vi kommer ihåg den brittiske premiärministern Neville Chamberlains ord efter överenskommelsen med Adolf Hitler 1938. ”Peace for our time!” Inte långt därefter rasade andra världskriget och änglarnas ”frid på jorden” syntes mer avlägset än någonsin. Men änglarna sjöng av en anledning. Ett barn var fött. Frid är inte något som sakta växer fram i vår värld i takt med välfärdens utveckling och teknikens framsteg. Snarare tvärtom tycks det. Frid på jorden är en *person*, såsom aposteln skriver: ”Han är vår frid.” (Ef 2:14) Men orden är fortfarande märkliga, eftersom barnet knappt fötts och lyft ett finger. ”Redan?” kunde man kanske fråga änglarna. Måste han inte först bevisa något, måste inte fred upplevas på något sätt? Men barnet *är*, som profeten bådade, ”Mäktig Gud, Evig Fader, Fridsfurste.” (Jes 9:6) Detta är Guds ofattbara nedsteg i vår värld, som *förändrar* Guds väsen för evigt. Han får en kropp som han inte kan lägga av sig, blod som ger kroppen liv. Och han utsätter sig för all den sårbarhet, fara och smärta som är den mänskliga tillvaron på jorden. I Guds tanke är detta den rätta tidpunkten och det enda möjliga för att förändra skapelsens öde och för att förändra den förödande riktning vi stakat ut för våra liv. Profeterna hade talat och när Gud bekräftade deras ord genom att också komma, då visste änglarna att profetian skulle uppfyllas till slut. ”Så skall herradömet bli stort och *friden utan slut* över Davids tron och hans kungarike.” (Jes 9:7) Vänta bara!

Kanske tänkte herdarna så. Vad visste de om barnets framtid? Sin egen? Inte mer än vad Gud hade lovat. Men med änglarnas bekräftelse vågade de tro att de var i goda händer. Den helige och upphöjde och så verkliga Guden såg dessa fattiga små herdor i deras mörka, hårda, ensamma nattvaka. Och de fick höra att de inte behövde vara rädda. Messias var född. Det var goda nyheter för dem. Hade de vågat hoppas det? Kunde de få tro att Guds Messias såg på dem med glädje? Friden gavs åt ”människor som han älskar” sjöng änglarna. Så vad nu?

BRYT UPP!

Samme Gud talar till oss. Inte med mäktiga änglakörer, men ändå. En förhoppning väcks, en aning och en vilja till uppbrott. Frid på jorden. Det kunde vara något på den jord där vi mest ser människor göra varandra illa. Där vi själva har svårt att hålla frid med människor. Där vi bär på en oro i själen, om vi lägger märke till den, och där vårt samvete inte lämnar oss i fred – med frid. Herdarna sökte sig inte till Rom för att förhandla om fred på jorden. Nej, deras uppbrott handlade om att söka sig dit änglarna pekade. Det var ett steg i tro. Hela bilden var knappast klar för dem, men herdarna gick på goda grunder. På Guds löften. De ville se det som Gud låtit dem veta. Att gå från att veta till att se och erfara. Kan Gud vara sann? Trofast? Det får bära eller brista. Hellre söka friden som jag anar, än sluta fred med ofriden.

LÄMNA!

Därför fick herdarna också se att det Gud sagt var sant. Som det alltid är. Man kan tänka sig att många bördor och bekymmer lättade från deras axlar. De kunde lämna det där. Hos barnet. För att det inte var vilket barn som helst. Vad kunde herdarna tänkas bekymra sig över? Framtiden? Men är

nu Gud för oss, vem kan då vara emot oss? (Rom 8:31) Försörjningen? Men om Gud ger livet och uppehåller livet – och han har sett oss här i vår nöd och dödlighet – varför inte bara lämna bekymret hos honom? Fären, faran, pengarna, familjen, huset, barnen, livet – om Gud är med oss, så är allt det där i goda händer. Ja, den stora frågan är ju inte fären eller framtiden, utan om Gud är Gud och om han kommer med... fred.

Var inte rädda, sa änglarna. För rädda var herdarna. Strålglansen kring änglarna var som en reflex från den himmelska tron där de hörde hemma. Om det är Gud som kommer, vem kan då bestå? Vem vill möta Gud om man inte först är säker på att man överlever? Det är ett uttryck för Guds nåd att han håller sig på avstånd, för han är helig och ren. Men det är ett ännu större uttryck för Guds nåd att han kommer nära. Så nära att de smutsiga herdarna kunde få hålla honom i sina händer, så nära att deras kalla hjärtan kunde få värmas av mildheten i Guds självutgivande kärlek i det lilla barnet. Det lilla barnets kropp höll liksom tillbaka Guds härlighets intensitet, som ett skal. Och samtidigt så utsatt. För människors råhet och ovilja. Ja, människors synd och orenhet blev hans vardag, hans föda, hans liv. Och till slut också hans död. Han blev här på jorden ”gjord till synd” (2 Kor 5:21) och måste bära konsekvenser. Han kom för att vara det Guds lamm som tar och bär bort världens synd.

HÄMTA!

Var därför inte rädd. För att röra vid honom. Han bjuder oss. Vi får komma. Det är därför han har kommit. För att låta vår skuld vidröra honom – och ta den ifrån oss. Vår smärta. Våra sår. Allt det vi lägger på hans axlar, hur tungt det än är. Det är herradömet som vilar på hans axlar (Jes 9:6). I Jesus är

frid på jorden – inte bara i hans kropp – utan också i vår när denna saliga vidröring får ske. För inte bara får vi röra vid honom i hans renhet, överföra allt det ovärdiga som inte kan bestå i Guds dom och i Guds närhet. I vidröringen sker också en motsatt beröring. Han rör vid oss. Något överförs också från honom. I den heliga stund då våra läppar rör vid brödet och vinet vidrörs de samtidigt av Kristus själv. Med Kristi kropp och blod följer en verklighet som knappt kan beskrivas med ord. Hans renhet blir vår, hans liv, hans rättfärdighet. En öppen väg mellan Guds hjärta och vårt hjärta. För det hör också till julens stora glädjebud: Gud fick kropp och blod för att också kunna ge sin kropp och utgjuta sitt blod för oss – till syndernas förlåtelse, liv och salighet.

LEV!

Med honom följer den frid som änglarna sjöng om. ”Gå i Herrens frid”, får vi höra efter mottagandet och vi kan säga: ”Nu lever inte längre jag,

utan Kristus lever i mig.” (Gal 2:20) Och där Kristus är, där är frid på jorden – och i hjärtat. Inte alltid en kännbar frid, för det är trots allt Guds frid, som övergår allt förstånd (Fil 4:7). Det är den frid som följer av att se livet som bärgat, tryggt, i Guds goda händer. Att vara älskad och innesluten i den evige Gudens gemenskap. Det finns inget att sakna, inget att frukta. Jorden har sedan Kristi födelse sett många krig och mycket fiendskap men Gud är med sina barn också i de svåraste stunderna. Han låter allt samverka till det bästa. Och vi väntar. Fridsfursten ska komma tillbaka. Vad ska han då inte ha med sig om han redan i julnatten satte igång änglarnas lovsång om frid på jorden?

Kära Jesusbarn, nu vill också jag få böja knä här vid din krubba. Jag vet att jag aldrig kan tacka dig nog. Jag att jag ingenting kan ge dig som är ett värdigt tack för det som du nu har gjort. Men eftersom du vill ha det onda hos mig så ger jag dig allt, mitt liv och mitt hjärta, mitt förflutna och

mina skulder, min framtid och min evighet. Jag skulle inte våga komma om inte du hade kommit till mig. Men nu är du här, och jag vet att det är för min skull. Därför knäböjer jag här och tackar dig, du Jesusbarn, du Fridsfurste, du som heter Underbar i råd och Väldig Gud. Amen.

MAAILMA MYLLERTÄÄ, MUTTA JOULU SE VAAN TULEE

✍ Esko Murto

Pohjois-Amerikka aloittaa juhliin valmistautumisen varsin hyvissä ajoin. Jo ennen loka-kuun lopussa vietettävää Halloweeniä kaappoihin alkoi ilmestyä joulukoris-teita, ja viime viikolla paikallinen tarjoilija huokaisi jo etukäteen uupuneena: ”It’s going to be a long month...”, kun huomautin ravintolan taustamusii-kin vaihtuneen joululauluiksi, vaikka on vasta marraskuu.

Tunnustan kuitenkin, että omalla kohdallani jouluvalmistelut alkoivat jo syyskuun alussa, kun aloitin opiskelijoiden kanssa kristologiaa käsittelevän kurssin. Viikkojen vierieissä olemme porautuneet syvemmälle Raamattuun ja kirkon tunnustukseen koskien erityisesti Herramme ihmiseksi syntymisen ihmettä.

Kun lukujärjestys on hellästi pakottanut hitaasti kulkemaan näiden valtavien teologisten aiheiden läpi, olen huomannut välillä laskeneeni kirjan käsistäni vain ihmetelläkseni Jumalan Pojan tulemistä todelliseksi ihmiseksi. Vuosisatojen aikana ihmisjärki on koettanut kiertää, väistää ja toiseksi selittää tätä ihmettä. Joku on halunnut varjella Jeesuksen todellista ihmisyyttä ja koettanut unohtaa hänen jumalallisen luontonsa. Toiset ovat koettaneet vaalia Jumalan kunniaa – ei kaikei koko maailmankaikkeuden Luoja todella kerran maannut kakkavaipoissaan kitisemässä? Näin kuitenkin kävi. Jumalan ainoa Poika tuli todelliseksi ihmiseksi, ei vain näennäisesti eikä edes hetkellisesti, vaan hän yhäkin on ja pysyy veljenämme.

Kaiken kiivaan ja yksityiskohtaisenkin opinmuodostuksen takana oli kristittyjen tarve säilyttää kirkkaana ja selvänä pelastuksemme kannalta vält-

tämätön: Jumala ja ihminen yhtyvät Kristuksen persoonassa. Kun seimen lapsi varttui, vaelsi Jerusalemiin ja viimein raahasi ristinsä teloituspaikalle, inkarnaation ihme saavutti huippunsa. Ristillä surmattiin ihminen, yksi meistä, meidän edestämme. Ja kuitenkin ristillä vuosi Jumalan veri. Jumala sälytti pahat tekomme oman Poikansa päälle ja sovitti maailman synnit. Polku Betlehemistä Golgatalle on pitkä mutta suora.

” Puhukaa lapsillenne Jeesuksesta tänä jouluna ja joulun jälkeenkkin. Se on kaikkein paras joululahja!

Kun Jeesus syntyi maailmaan, elettiin rauhattomia aikoja. Verokapina kyti Galilean kylissä, ja pian juutalaiset nousivat aseelliseen vastarintaan. Rauhan ruhtinas syntyi verenvuodatuksen keskelle. Kun kristillinen kirkko kokoontui keskustelemaan kristologisesta opinmuodostuksesta Khalcedoniin vuonna 451, maailma kuohui jälleen. Ikuinen keisarikunta, Rooma, veteli viime henkäyksiään, hunnit vyöryivät rajojen yli, muuttumattomaksi luultu yhteiskuntajärjestys oli luhistumassa ja länsimainen elämänmuoto katoamassa. Moni oli toivonut kristinuskon toimivan piristysruiskeena, joka olisi uudelleenelävöittänyt vanhan keisarikunnan, mutta kaiken tämän keskellä teologit vain keskustelivat Kristuksen tosi ihmisyyden ja jumaluuden suhteesta!

Historia on hidas mutta selkeä tuomioissaan. Rooman keisarikunta elää enää vain italialaisissa turistikohteissa ja Asterixin sivuilla, mutta kirkon tunnustus Vapahtajamme tosi ihmisyyden ja tosi jumaluuden ihmeestä kuuluu yhä. Jumalan armosta kirkko vastusti

kiusausta olla ajankohtainen ja sai säilytettyä sen, mikä on ikuista.

Seurakunnassa ajallinen ja ajaton tulevat yhteen, kun katoavat ihmiset kuulevat, uskovat ja tunnustavat katoamatonta evankeliumia. Kanadalaisia seurakuntia jonkin verran jo nähneenä iloitsen siitä uskollisuudesta, jolla puhdasta uskoa halutaan vaalia, mutta samalla tunnen myötätuntoa siitä surusta joka monella on: omat lapset ja lastenlapset eivät enää tule kirkkoon. Ikuinen usko ei ole saanut sijaa heidän ajallisessa elämässään. Ymmärrän, miten paljosta saa Lähetyslippakunnan seurakunnissa kiittää, jopa silloin kun seurakunnan nuorin osa koettaa huutaa pastorin saarnan päälle. Kunpa ”joulu on lasten juhla” olisi totta mahdollisimman monessa perheessä. Te, joille se tehtävä ja etuoikeus on annettu: puhukaa lapsillenne Jeesuksesta tänä jouluna ja joulun jälkeenkkin. Se on kaikkein paras joululahja!

Pommeja, ääriilikkeitä, talouslamaa ja maailmanloppua eri muodoissaan tulee joka tuutista – taas eletään rauhattomia aikoja. Ehkä niitä rauhallisia aikoja ei koskaan ole ollutkaan. Maailma ympärillämme kuohuu, mutta se on kuohunut ennenkin. Oman elämämme henkilökohtaiset keisarikunnantatisevat liitoksissaan, ja huolten hunnilaumat tulevat rajan yli että heilahtaa.

Mutta silti, tai juuri siksi, nyt on aika rukoillen palvoa ja ylistää Jumalan Pojan syntymistä ihmiseksi. Kaikki muu menee ohi, mutta hänen armonsa ja rakkautensa hänen samaa lihaa ja verta olevia siskojaan ja veljiään kohtaan eivät milloinkaan sammu tai kylmene.

"Hoosean vaimo tuli jälleen raskaaksi ja synnytti tyttären. Herra sanoi Hoosealle: Anna hänelle nimeksi Lo-Ruhama, sillä minä en enää osoita rakkautta Israelia kohtaan enkä anna sille anteeksi." (Hoose. 1:6)

Voiko järkyttävämpää kohtaloa olla kuin Israelin kansalla tämän jakeen mukaan! Israelin kansan synty oli kahdenlainen uskottomuus. Se oli kääntynyt vieraiden jumalien puoleen ja tehnyt itselleen jumalakuvia.

Tämä ei ole tavatonta meidänkään aikanamme. Kuluneen syksyn aikana on uutisoitu, kuinka pakanuus on valtaamassa Suomea. Tästä esimerkkinä on voimistuva enkelikultti. Suomalaiset ovat entistä kiinnostuneempia enkeleistä, mutta eivät siitä sanomasta, jonka enkeli toi jouluyönä paimenille: "teille on syntynyt Vapahtaja!"

Toisenlaista uskottomuutta Israelin kansa osoitti väärällä elämäntavallaan, johon kuuluivat väärät valat ja valheet, murhat, varkaudet ja aviorikokset. Tämän vuoksi Israel oli nyt tilillä tekemisistään. Ja tämän vuoksi se sai kuulla ankarimmat mahdolliset sanat Jumalan suusta: minä en enää osoita rakkauttani sinua kohtaan enkä enää anna anteeksi. Lo-Ruhama merkitsee juuri tätä: ei-rakastettu.

Jumalan tuomio on ankara ja pelottava. On hirmuista langeta elävän Jumalan käsiin. Jos kuulet Jumalan suusta, ettei Hän anna enää anteeksi, mitä jää jäljelle? Jää vain pimeys, kauhu, häpeä ja kadotus.

Muutaman sadan vuoden jälkeen tuli jälleen nainen raskaaksi. Nyt keskustelu oli hyvin toisentyypinen kuin Jumalan ja Hoosean välillä. Tämä keskustelu käytiin enkelin ja Joosefin välillä: "Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa Mariaa vaimoksesi. Se, mikä hänessä on siinnyt, on lähtöisin Pyhästä Hengestä. Hän synnyttää pojan, ja sinun tulee antaa pojalle nimeksi Jeesus, sillä hän pelastaa kansansa sen synneistä."

Tämän keskustelun jälkeen ei enää yksikään ole Lo-Ruhama. Tämän jälkeen ei enää kenellekään sanota, ettei Jumala rakasta. Tämän jälkeen ei ole enää ketään, joka ei saisi syntejään anteeksi. On Jeesus, joka on ristillä kokenut, ettei Jumala rakasta. On Jeesus, joka on ristillä kokenut sen, ettei Jumala anna anteeksi. On Jeesus, jonka rakkaus ja anteeksiantamus poistavat vihan ja tuomion.

Sinua rakastetaan ja sinulle annetaan anteeksi kaikki sinun syntisi. Näin sai aikanaan kuulla myös uskoton Israel: "Minä parannan heidät heidän uskottomuudestaan. Minä rakastan heitä omasta tahdostani, vihani on väistynyt heistä pois."

Kimmo Jaatila

JUMALANPALVELUS ON JUHLA

☞ 📷 JUHO PITKÄNEN

Savonlinnassa Lähetysshiippakunnan messussa voi tavata aina yhtä siististi pukeutuvan iäkkäämän pariskunnan, jolla on takanaan jo pitkä ja vaiheikas kristityn taival.

- Viralliseen kirkkoon en voi mennä kun oon siitä eronnu, sanoo toisinaan yhteisön suntionakin toiminut 78-vuotias Unto Kosonen.

- Ei ole muuta mahdollisuutta kuin nämä Lähetysshiippakunnan jumalanpalvelukset, ja nämä on ihan hyviä.

Koska Savonlinnassa messuja järjestetään vain joka toinen sunnuntai, on Untolla tapana käydä väliviikkoina Imatralla, Kiteellä, Mikkelissä tai Kouvolassa. Vaimo Mirja, 83, ei ole niin kova lähtijä, vaan hän kuuntelee jumalanpalveluksen mieluummin radiosta silloin kun Savonlinnassa ei ole messua. Savonlinnan toiminnassa hän on ollut siskonsa kanssa mukana alusta asti ja pitää nykyistä jumalanpalvelusyhteisöä tärkeänä.

KAKSI KERTAA LÄHTENEITÄ

Kosokset ovat molemmat lähtöisin Karjalasta, Unto Parikkalan Syväorosta ja Mirja Kurkijoelta. Ensimmäinen evakkomatka vei Unton Somerolle ja Mirjan Keuruun kautta Tampereelle. Välirauhaa seurasi toinen evakkomatka, jolloin Mirjan perhe suuntasi omin nokkineen Savonlinnaan sukulaisten luokse. Jatkosodan aikana Unto ehti olla jonkin aikaa Mätäsvaarassa, Pohjois-Karjalassa, jossa hänen isänsä teki kaivostöitä. Äidin kuoltua mummo piti huolta Untosta. Jatkosodan jälkeen myös Unto päätyi Savonlinnaan, missä pariskunta sittemmin löysi toisensa ja avioitui. Heille syntyi kaikkiaan kuusi lasta.

Kristilliset tavat kuten aamu- ja iltahartaudet ovat tulleet kummallekin kodin perintönä jo lapsuudesta saakka. Kotiseuroja pidettiin. Myös Unton kaksi setää puhuivat seuroissa, ja heiltä Unto on omaksunut tavan pitää heti

alkuun seurat sillä paikkakunnalla, missä hän kulloinkin sattuu asumaan.

Savonlinnasta Kosokset muuttivat Imatralle ja ehtivät asua useammalla paikkakunnalla Itä-Suomessa ennen kuin palasivat takaisin Savonlinnaan. Mirja on tehnyt elämäntyönsä kauppan alalla, palveluammatissa, ja Unto on toiminut kuorma-auton ja sittemmin säiliöauton kuljettajana.

Elämän kiireiset vuodet veivät työn ohella talojen rakentamista ja kunnostusta ahkerasti harrastaneen Unton välillä luopumukseenkin, mutta hän tuli 1980-luvulla uudestaan uskoon.

- Siitä lähtien, ihme kylä, Jumala on pitänyt taivaan tiellä, ja ellei olis pitänyt, niin enhä mie ois pysynnykkää.

MINÄ VAIVAINEN VAIN MATO MATKAMIES MAAN

Kovin koettelemus Kososille annettiin vuonna 1998, jolloin heidän Virossa lääketiedettä opiskellut poikansa hukui mereen. Tapahtuneesta yli pääseminen oli vaikeaa, mutta kaikesta huolimatta usko Jumalaan säilyi. Pojan katoamisiltana vanhemmat olivat sattumalta laulaneet iltahartaudessa virttä 622, jonka lohduttava sanoma antoi vielä myöhemminkin voimia jatkaa eteenpäin.

Iän myötä myös sairaudet ovat alkaneet painaa. Unto kärsii selkäkivusta, jotka johtuvat levinneestä eturauhassyövästä. Lääkkeet ovat toistaiseksi pitäneet taudin kurissa, mutta samalla vähentäneet voimia. Enää ei saa rakentaa taloja tai kantaa raskaita esineitä. Viimeinen Kouvolassa sijainnut talo, jossa Mirja ei rakennusvaiheessa oikein viihtynyt, meni myyntiin ja Unto muutti pysyvästi vaimon-

sa kanssa saman katon alle kerrostaloon Savonlinnaan.

Myös Mirjalla on ollut omat vaivansa.

- Miusta on ihan Jumalan johdatus, että Hää pittää minnuu nyt kunnossa kun toinen on sairaampi. Parempi kun ei ole yhtä aikaa sairastettu.

MESSUUN JOKA SUNNUNTAI

Entä onko Kososilla antaa viisaita ohjeita nuorille?

- En mie oikein muuta, mutta nuorena kannattais kuunnella Jumalan ääntä ja antaa elämänsä Jeesukselle, niin Jeesus tekis sillä elämällä jotain. Muutenhan se menee tämän maailman menossa ihan hukkaan, neuvoo Unto.

Seurakunnan vastuullisiin tehtäviin Kosokset toivoisivat lisää nuorta ja vetreämpää väkeä. Mirja iloitsee lapsiperheistä ja siitä, että jo pienet lapset tottuvat käymään pyhäkoulussa ja jumalanpalveluksessa.

- Ei ole mikään pakko, mutta mie haluan käydä jumalanpalveluksessa joka sunnuntai, sanoo Unto.

- Jotain jää puuttumaan jos ei. Ja ehtoolliskirkko on oikein juhla.